

«Η ανατρεπτική διάσταση των γκράφιτι»

Πολιτισμός / Αρχιτεκτονική

Στο Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης εγκαινιάστηκε χθες 17 Δεκεμβρίου η έκθεση «Αστικά τοπία της Θεσσαλονίκης» με έργα του Γάλλου δημιουργού Jean-Christophe Ballot. Παράλληλα ο Jean-Christophe Ballot έδωσε διάλεξη για το σύνολο του έργου του στο πλαίσιο του κύκλου συζητήσεων του ΜΦΘ «Λέξεις και Εικόνες».

Η έκθεση εντάσσεται στον εκθεσιακό κύκλο του ΜΦΘ «Ματιές στην πόλη» και περιλαμβάνει έργα που προέκυψαν από την φιλοξενία του φωτογράφου στη Θεσσαλονίκη τον Ιούλιο και το Νοέμβριο του 2013 και σήμερα τα έργα που παρουσιάζονται στην έκθεση (περισσότερα από 70) και θα εμπλουτίσουν τη συλλογή του Μουσείου.

Η επιλογή της Θεσσαλονίκης, αποτελεί συνέχεια του θεματικού πρότζεκτ που έχει ξεκινήσει από το 1997, φωτογραφίζοντας το λιμάνι της Σουραμπάγια και στη συνέχεια αυτό της Καζαμπλάνκα. Στη Θεσσαλονίκη όμως ο φωτογράφος δεν περιορίζεται μόνο στο λιμάνι, παρόλο που αυτό αποτελεί το εφαλτήριο της διαδρομής του: το πεδίο δράσης του εδώ επεκτείνεται και φωτογραφίζει τόσο το περιαστικό τοπίο και τα νέα παγκοσμιοποιημένα στοιχεία που το χαρακτηρίζουν, όσο και τους αρχιτεκτονικούς όγκους που διαμορφώνουν τον αστικό ιστό στο κέντρο της πόλης.

Ο χώρος ορίζεται πρώτιστα από τον τρόπο που τοποθετούνται τα κτίρια στο κάδρο - είτε πρόκειται για πολυκατοικίες, είτε για ιστορικά μνημεία. Με αυτόν τον τρόπο οι εικόνες δεν είναι περιγραφικές, αλλά παραστατικές, αποκαλύπτοντας με έναν εξαιρετικά καθαρό τρόπο τη χαοτική δόμηση και την συνύπαρξη των τόσο διαφορετικών στοιχείων που συνθέτουν το ελληνικό αστικό τοπίο και κατ'επέκταση και τη σύγχρονη ελληνική ταυτότητα.

Φωτογραφίζεται η αγορά την ώρα που είναι κλειστή, τα στάδια όταν είναι άδεια, ο υπόγειος κόσμος του υπό κατασκευή μετρό, το στρατιωτικό νεκροταφείο. Ο θεατής βρίσκεται απέναντι από την Θεσσαλονίκη διαφορετική, όπου κυριαρχούν οι γραμμές, οι σκιές, οι όγκοι, οι αντιπαραθέσεις, χωρίς θόρυβο, μετέωρη στο χρόνο. Αυτές άλλωστε είναι και οι δύο συντεταγμένες που ορίζουν την καλλιτεχνική πρακτική του Ballot ως προς το χρόνο και το χώρο: το κενό και αναστοχαστική αιώρηση μέσα σε αυτόν.

Η πόλη μεταμορφώνεται έτσι σε σκηνικό, το οποίο είναι συχνά αναγνωρίσιμο και άλλοτε ισοπεδωμένο από τον εμπορικό χαρακτήρα των σύγχρονων παρεμβάσεων,

οι οποίοι δημιουργούν τους δικούς τους μικρόκοσμους. Εκεί οι εικόνες θα μπορούσαν να ανήκουν οπουδήποτε: στο Λος Άντζελες, στο Τόκιο, σε μία οποιαδήποτε μεγαλούπολη. Την τομή σε αυτό το τοπίο δημιουργούν τα γκράφιτι, αποδίδοντας στο σκηνικό την ανατρεπτική διάσταση που συχνά περνά απαρατήρητη.

Πρόκειται λοιπόν για τοπία μέσα στο τοπίο, όπως δηλώνει ο τίτλος, τα οποία ορίζονται από τον φωτογράφο και προσφέρονται πίσω στο θεατή. Άλλωστε η σχέση που διαμορφώνει κανείς με το χώρο και την πόλη του, αποτελούν και τρόπους συμπεριφοράς και παιδείας. Σε μία περίοδο κρίσης ίσως είναι χρήσιμο παρά ποτέ να βρεθούμε ένα βήμα πίσω και να σταθούμε απέναντι στην πόλη μας μέσα από μία άλλη ματιά.

Λίγα λόγια για τον φωτογράφο

Ο Jean-Christophe Ballot γεννήθηκε το 1960. Ζει και εργάζεται στο Παρίσι. Σπούδασε αρχιτεκτονική (Architecte D.P.L.G.) και είναι πτυχιούχος της Ecole Nationale Supérieure des Arts Décoratifs και της Ecole Nationale Supérieure des Métiers de l'image et du son (La Femis) και πρώην υπότροφος της Γαλλικής Ακαδημίας της Ρώμης (με έδρα τη Βίλα των Μεδίκων).

Το σύνολο του έργου του περιστρέφεται γύρω από την έννοια του χώρου: τις πόλεις με το αστικό τοπίο και την αρχιτεκτονική (Βερολίνο, Ρώμη, Παρίσι, Σιγκαπούρη, Σαγκάη, Νέα Υόρκη, Σικάγο), τα λιμάνια (Καζαμπλάνκα, Σουραμπάγια), τους περιορισμένους χώρους (αρχιτεκτονική των νομάδων του Σαχέλ, σπήλαια στην Καππαδοκία), τους χώρους μνήμης και μνημείων που συνδέονται με αυτούς (το μουσείο του Λούβρου, την παλαιά Εθνική Βιβλιοθήκη της Γαλλίας, τα μουσεία Ροντέν, Μπουρντέλ, Ζαντκίν), τους πνευματικούς χώρους (το Άγιο Όρος, τους ναούς στη Νότια Ινδία, το Μπαλί και την Ιάβα, τη Σρι Λάνκα, το προσκύνημα του Αγίου Ιακώβου της Κομποστέλα, το αββαείο του Μποπόρ), τους προσωπικούς χώρους (τα δωμάτια των πορνείων στην Ινδονησία, τα εργαστήρια καλλιτεχνών) και τα φυσικά τοπία (το όρος Sainte Victoire, τις πλημμύρες του Λίγηρα, τα τοπία οστρεοκαλλιέργειας), καθώς και αρχαιολογικούς χώρους.

Ο Ballot έχει πραγματοποιήσει πολλά φωτογραφικά projects κατόπιν δημόσιας ανάθεσης, έχει κερδίσει βραβεία για το έργο του, ενώ έχει σκηνοθετήσει και αρκετά ντοκιμαντέρ μικρού και μεγάλου μήκους. Έχουν δημοσιευτεί κατάλογοι και λευκώματα με το έργο του, το οποίο έχει παρουσιαστεί σε ατομικές και ομαδικές εκθέσεις σε όλο τον κόσμο και περιλαμβάνεται ανάμεσα σε πολλές δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές.

Για λεπτομέρειες: www.jcballot.com

Βασίλειος Χάδος

<http://bit.ly/JzV0xW>